

WOJEWODA KUJAWSKO-POMORSKI
WFB.III.431.1.2025

Bydgoszcz, 2 lipca 2025 r.

Pan
Piotr Zablocki
Wójt Gminy Raciążek
Urząd Gminy w Raciążku
ul. Wysoka 4
87-721 Raciążek

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r., poz. 224) oraz art. 175 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2024 r., poz. 1530 z późn. zm.) w Gminie Raciążek z siedzibą ul. Wysoka 4, 87-721 Raciążek (zwanej dalej: Gminą) w dniach od 12 do 30 maja 2025 r., przeprowadzona została kontrola prawidłowości przez Marzenę Wojciechowską – starszego inspektora wojewódzkiego oraz Annę Krysiak – inspektora wojewódzkiego, na podstawie upoważnień odpowiednio o numerach 355/2025 i 356/2025 w zakresie:

- 1) Przedmiot kontroli: prawidłowość wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej w zakresie:
 - a) sporządzenia planu finansowego zadań z zakresu administracji rządowej,
 - b) wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu Wojewody:
 - kontrola wykorzystania dotacji pod względem zgodności z przeznaczeniem,
 - ustalenie stopnia wykorzystania dotacji w odniesieniu do realizowanych zadań sfinansowanych dotacjami udzielonymi z budżetu Wojewody,
 - c) sporządzenia sprawozdania Rb-50 o dotacjach i wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami,
- 2) Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kontrolowaną działalność jednostki ocenia się pozytywnie z uchybieniami.

Dokonana ocena została oparta o następującą skalę ocen:

- pozytywna,
- pozytywna z uchybieniami,
- pozytywna z nieprawidłowością,
- pozytywna z nieprawidłowościami,
- negatywna (po przekroczeniu przyjętego progu istotności).

Oceny dokonano na podstawie poniższych ustaleń:

1. *W zakresie sporządzenia planu finansowego zadań z zakresu administracji rządowej.*

Gmina prawidłowo sporządziła plan finansowy na 2024 r. w zakresie otrzymanych dotacji celowych związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej, zgodnie z zapisem art. 237 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

2. *W zakresie wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu państwa.*

2.1. *W zakresie wykorzystania dotacji pod względem zgodności z przeznaczeniem.*

Gmina wykorzystwała w 2024 r. dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej w łącznej wysokości 2.758.857,77 zł, tj. 95,39 % z ogólnej kwoty dotacji otrzymanych.

Zadania finansowane ze środków z dotacji celowych ujętych w rozdziałach: 01095, 60004 i 75011 realizowane były przez Urząd Gminy w Raciążku (zwany dalej: Urzędem), w rozdziale 80153 przez Szkołę Podstawową im. Komisji Edukacji Narodowej w Raciążku, natomiast w rozdziałach: 85215, 85228, 85295, 85502, 85503 oraz 85513 przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raciążku (zwany dalej: GOPS). Obsługę finansowo-księgową we wszystkich ww. rozdziałach prowadził Urząd.

Skontrolowano, na podstawie dowodów źródłowych oraz zapisów w księgach rachunkowych, wydatki z dotacji celowych poniesione w IV kwartale 2024 r. na łączną kwotę 758.582,47 zł, tj. 27,5 % z ogólnej kwoty dotacji wydatkowanych w okresie objętym kontrolą w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej:

- dział 010 – Rolnictwo i łowiectwo, rozdział 01095 – Pozostała działalność.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 367.969,37 zł na realizację zadań określonych w ustawie z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz.U. z 2023 r., poz. 1948) została wydatkowana przez Gminę w wysokości 367.957,47 zł, z tego: producentom rolnym z tytułu zwrotu części podatku akcyzowego wypłacono 360.754,30 zł, natomiast na pokrycie kosztów ustalania i wypłacania ww. zwrotu wydatkowano 7.203,17 zł, tj. kwotę nieprzekraczającą 2 % łącznej kwoty dotacji wypłaconej przez Gminę.

Skontrolowano wydatki z dotacji w łącznej wysokości 123.988,51 zł, w tym przeznaczone na zwrot producentom rolnym podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej – 121.569,03 zł oraz na koszty związane z ustalaniem i wypłatą zwrotu podatku producentom rolnym, o których mowa w art. 8 ust. 5 ww. ustawy – 2.419,48 zł.

Szczegółową kontrolą objęto kompletną dokumentację wybranej próby ilościowej producentów rolnych, którym dokonano zwrotu tego podatku.

- dział 600 – Transport i łączność, rozdział 60004 – Lokalny transport zbiorowy.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 6.400,00 zł na realizację zadań określonych w art. 37e i 37f ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (Dz.U. z 2023 r., poz. 2408 z późn. zm.) została wykorzystana przez Gminę w wysokości 6.400,00 zł.

W okresie objętym szczegółową kontrolą nie poniesiono wydatków z ww. tytułu.

- dział 750 – Administracja publiczna, rozdział 75011 – Urzędy wojewódzkie.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 71.005,00 zł na zadania z zakresu administracji rządowej realizowane przez samorząd gminny, które określono m.in. w ustawach: z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz.U. z 2022 r., poz. 671 z późn. zm.), z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz.U. z 2024 r., poz. 736 z późn. zm.) oraz z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz.U. z 2023 r., poz. 1378 z późn. zm.) została wykorzystana przez Gminę w wysokości 67.250,89 zł.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 12.550,89 zł, które przeznaczono głównie na finansowanie zadań związanych z ewidencją ludności, wydawaniem dowodów osobistych oraz funkcjonowaniem urzędu stanu cywilnego.

- dział 801 – Oświata i wychowanie, rozdział 80153 – Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 27.386,90 zł na realizację zadań określonych w postanowieniach art. 55 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz.U. z 2024 r., poz. 754 z późn. zm.) została wykorzystana przez Gminę w wysokości 13.718,57 zł, w tym na wyposażenie publicznych szkół podstawowych w podręczniki do zajęć z zakresu edukacji, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe wydatkowano kwotę 13.447,43 zł, natomiast na koszty obsługi zadania wydano 271,14 zł, tj. wielkość nieprzekraczającą 1 % przekazanej kwoty dotacji celowej.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 60,79 zł, przeznaczone na koszty obsługi zadania, o których mowa w art. 55 ust. 9 ww. ustawy.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85215 – Dodatki mieszkaniowe.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 207.030,00 zł przeznaczona na realizację zadań związanych z finansowaniem wypłat bonu energetycznego, o którym mowa w przepisach ustawy z dnia 23 maja 2024 r. o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego (Dz.U. z 2024 r., poz. 859 z późn. zm.) została wykorzystana przez Gminę w wysokości 99.637,79 zł, w tym: na wypłatę bonów energetycznych wydatkowano kwotę 96.735,72 zł, natomiast na pokrycie kosztów wypłacania bonu energetycznego wnioskodawcy gospodarstwa domowego wydano 2.902,07 zł, tj. kwotę równą 3 % łącznej kwoty dotacji wypłaconych w Gminie.

Kontrolą objęto wydatki z dotacji na kwotę 99.637,79 zł, w tym przeznaczone na wypłatę bonów energetycznych – 96.735,72 zł oraz koszty obsługi, o których mowa w art. 6 ust. 1 ww. ustawy – 2.902,07 zł.

Szczegółową kontrolą objęto całościową dokumentację wybranej próby ilościowej wnioskodawców gospodarstwa domowego, którym dokonano wypłaty ww. świadczenia pieniężnego.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85228 – Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 205.680,00 zł na realizację zadań określonych w art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2024 r., poz. 1283 z późn. zm.) oraz w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz.U. z 2024 r., poz. 816) została wykorzystana przez Gminę w wysokości 205.680,00 zł.

Kontrolą objęte zostały wydatki z dotacji w wysokości 54.060,00 zł przeznaczone na organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85295 – Pozostała działalność.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 110.420,46 zł przeznaczona na realizację zadań związanych z finansowaniem wypłat dodatku osłonowego, o którym mowa w przepisach ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym (Dz.U. z 2024 r., poz. 953) została wykorzystana przez Gminę w wysokości 104.616,65 zł, w tym: na wypłatę dodatków osłonowych wydatkowano kwotę 98.239,85 zł, na pokrycie kosztów wypłaty dodatku osłonowego wnioskodawcy gospodarstwa domowego wydano 1.964,80 zł, tj. kwotę równą 2 % łącznej kwoty dotacji wypłaconych w Gminie oraz dodatkowo na sfinansowanie systemu informatycznego „POMOST” w kwocie 4.412,00 zł.

W okresie objętym szczegółową kontrolą nie poniesiono wydatków z ww. tytułu.

- dział 855 – Rodzina, rozdział 85502 – Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 1.875.552,00 zł na realizację zadań określonych w ustawach: z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2024 r., poz. 1283 z późn.

zm.), z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2024 r., poz. 323 z późn. zm.), z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2023 r., poz. 1993 z późn. zm.) oraz z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz.U. z 2024 r., poz. 246 z późn. zm.), a także ustawy z dnia 17 września 2021 r. o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021 r., poz. 1981 z późn. zm.) została wykorzystana przez Gminę w kwocie 1.872.954,70 zł, w tym na wypłatę wszelkiego rodzaju świadczeń i składek społecznych od tych świadczeń oraz na realizację zadań z zakresu świadczeń wychowawczych w łącznej kwocie 1.816.332,82 zł oraz koszty ich obsługi ogółem w wysokości 56.621,88 zł, tj. kwotę nieprzekraczającą 3 % łącznej kwoty otrzymanej dotacji odpowiednio na świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego, 30,00 zł od wydanej decyzji administracyjnej w sprawie świadczenia rodzicielskiego oraz na koszty obsługi świadczenia wychowawczego wykorzystanych na wypłatę świadczeń wychowawczych z otrzymanej dotacji.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 463.139,53 zł, w tym przeznaczone na wypłatę zasiłków rodzinnych i dodatków do tych zasiłków, świadczeń opiekuńczych, jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka i świadczeń rodzicielskich, świadczeń z funduszu alimentacyjnego i składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego od wypłaconych świadczeń – 450.322,25 zł, a także na koszty obsługi ww. zadań, o których mowa w art. 33 ust. 2a ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz w art. 31 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – 12.817,28 zł.

Szczegółową kontrolą objęto dokumentację wybranej próby ilościowej świadczeniobiorców, którym wypłacono świadczenia z pomocy społecznej.

– dział 855 – Rodzina, rozdział 85503 – Karta Dużej Rodziny.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 276,00 zł na realizację zadań wyszczególnionych w ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz.U. z 2024 r., poz. 1512) została wykorzystana przez Gminę w wysokości 137,00 zł.

Sprawdzono wydatki z dotacji w wysokości 137,00 zł przeznaczone na koszty realizacji zadań gminy jakie wynikają z art. 29 ww. ustawy.

– dział 855 – Rodzina, rozdział 85513 – Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 20.512,00 zł przeznaczona na składki z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego opłacane z budżetu państwa za osoby wymienione w art. 86 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2024 r., poz. 146 z późn. zm.) została wykorzystana przez Gminę w kwocie 20.504,70 zł.

Kontroli poddano wydatki z dotacji w wysokości 5.007,96 zł przeznaczone na opłacenie składek zdrowotnych do ZUS.

Skontrolowane dotacje w rozdziałach: 01095, 75011, 80153, 85215, 85228, 85502, 85503 i 85513 zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem.

2.2. W zakresie stopnia wykorzystania dotacji w odniesieniu do realizowanych zadań sfinansowanych dotacjami udzielonymi z budżetu państwa.

Na podstawie skontrolowanej dokumentacji księgowej, tj. ksiąg rachunkowych i dowodów księgowych stwierdzono, że w badanym okresie z otrzymanej przez Gminę dotacji w kwocie 2.892.231,73 zł wydatkowano kwotę 2.758.857,77 zł.

Stopień wykorzystania dotacji w stosunku do zrealizowanych zadań z zakresu administracji rządowej sfinansowanych dotacjami celowymi wyniósł 95,39 %.

Niewykorzystane środki z dotacji w łącznej kwocie 133.373,96 zł zostały odprowadzone na rachunek dysponenta przekazującego dotację w terminie określonym w art. 168 ust. 1

ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, z wyjątkiem dotacji w rozdziale 85503 w wysokości 27,00 zł, które zostały odprowadzone w dniu 11 lutego 2025 r., tj. po terminie określonym w ww. ustawie. Powyższe postępowanie stanowiło naruszenie przepisów art. 168 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Zgodnie z art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz.U. z 2024 r., poz. 104 z późn. zm.), nierozliczenie w terminie otrzymanej dotacji, stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Z uwagi na art. 26 przywołanej powyżej ustawy, nie stanowi naruszenia dyscypliny finansów publicznych działanie określone w art. 9 pkt 2 tej ustawy.

3. *W zakresie sporządzenia sprawozdania Rb-50 o dotacjach i wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.*

W toku kontroli stwierdzono, że sprawozdania zbiorcze Rb-50 za IV kwartał 2024 r. zostały sporządzone w szczególności sprawozdań jednostkowych na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej.

Stwierdzono, iż w sprawozdaniu zbiorczym Rb-50 o dotacjach, sporządzonym za IV kwartał 2024 r. wykazano, iż w wyniku nierozliczenia dotacji w wymaganym terminie, zostało zawyżone wykonanie wydatków z dotacji w rozdziale 85503 o kwotę 27,00 zł. Powyższe postępowanie było niezgodne z wymogami wyszczególnionymi w przepisach § 18 ust. 4 pkt 2 zawartych w rozdziale nr 9 stanowiącego załącznik nr 37 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2024 r., poz. 454 z późn. zm.).

Jednocześnie wykazano, iż w jednostkowych sprawozdaniach Rb-50 o wydatkach sporządzonych za III i IV kwartał 2024 r. przez Urząd Gminy w polu "Nazwa i adres jednostki sprawozdawczej" nie wskazano nazwy jednostki składającej sprawozdanie. Prawdłowo winna być wykazana w ww. polu nazwa właściwej jednostki organizacyjnej samorządu terytorialnego składającej sprawozdanie, tj. Urząd Gminy w Raciążku. Powyższe postępowanie było niezgodne z wymogami wyszczególnionymi we wzorze tego sprawozdania stanowiącego załącznik nr 28 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w związku z przepisami § 4 pkt 3 lit. g określonymi w treści ww. rozporządzenia.

Wskazuje się następujący zakres stwierdzonych uchybień:

- zwrot niewykorzystanej dotacji po upływie wymaganego terminu,
- błędne sporządzenie zbiorczego sprawozdania Rb-50 o dotacjach,
- brak wykazania w sprawozdaniach jednostkowych Rb-50 nazwy jednostki sprawozdawczej.

Do ustaleń kontroli zawartych w Projekcie wystąpienia pokontrolnego nie zgłoszono zastrzeżeń.

W związku z powyższymi ocenami, uwagami i wnioskami zalecam Panu podjęcie następujących działań w celu wyeliminowania stwierdzonych w wyniku kontroli uchybień lub usprawnienia funkcjonowania działalności jednostki kontrolowanej:

- 1) terminowego zwrotu do budżetu państwa dotacji w części niewykorzystanej do końca roku budżetowego,
- 2) prawidłowego sporządzania zbiorczego sprawozdania budżetowego Rb-50 o dotacjach,
- 3) wykazywania, w sporządzanym jednostkowym sprawozdaniu budżetowym Rb-50, nazwy jednostki sprawozdawczej.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje kierownik jednostki kontrolowanej, a drugi egzemplarz pozostaje w aktach kontroli.

Oczekuję od Pana w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych uchybień.

Z poważaniem,

Wojewoda

Kujawsko-Pomorski

Michał Sztybel

/podpisano bezpiecznym podpisem elektronicznym
weryfikowanym przy pomocy ważnego
kwalifikowanego certyfikatu/